

visning, der bliver givet, og i den Afslutning, Eksamen fører med sig. — Men saa er der ganske vist et andet Punkt, hvor jeg antager, at private Seminarier i og for sig ere noget vanskeligere stillede end de, der drives af det offentlige. Det er over for den praktiske Uvelse i Undervisning, den pædagogiske Foruddannelse, hvor man ikke tænker paa Tilværelsen af Kundstaberne i det enkelte Fag, men paa den Maade, paa hvilken man indarbejder disse Kundstaber i sig selv til Brug ved Undervisningen af Børn. Det vil være forholdsvis vanskeligt for hver privat Virksomhed at have en Uvelsesstole, som kunde staa Maal med den Opgave, der her stilles, og der er næppe nogen Tvivl om, at det alligevel er en meget væsentlig Side af Sagen, og at man vilde være meget galt inde paa Tingene, hvis man vilde gaa ud fra, at det væsentlige var at have de Fagkundstaber inde, som man i det enkelte Undervisningsfag skal undervise i. Det er jo en given Ting, at det at være en lærd Mand paa ingen mulig Maade er det samme som at være en dygtig Lærer, og at netop den samme Mod sætning ogsaa kommer frem som Mod sætning mellem at have tilegnet sig Fagkundstaber og saa at have Evnen udviklet til at meddele sig til andre. Jeg kan ikke dele den Frygt, som en af de første Talere i Mødet udtalte for Metoden ved Undervisningen, jeg tror, der er en umotiveret Frygt for Ordet „Metode“ hos mange Krese her i Landet, blandt andet ogsaa mange af de Krese, som netop i øvrigt have arbejdet i Undervisningens Tjeneste, men for hvem Ordet „Metode“ har staaet som et Fuglefrømsel i Stand til at jage alle bevingede Væsener, Ord og Tanker, bort. „Metode“ er i Virkeligheden ikke andet end den naturlige Form, hvori en Sag lægges til rette, naar man skal føre den til dens rette Endemaal. En Undervisning uden Metode er en planløs Virksomhed, en tilfældig Undervisning, en Undervisning, der gaar i Stykker i lutter adstillede Djeblikke, medens den sammenarbejdede Undervisning, den Undervisning, i hvilken til enhver Tid en Personligheds Forhold til sin Opgave giver sig til Kende, i sig selv er en metodisk Undervisning. Men det gælder her som ved alle Talenter, det naturlige Anlæg maa udvikles, man maa ikke bygge for meget paa Troen til, at „den, som Gud giver et Embede, giver han ogsaa Forstand“, eller at den, som har Talentet fra Naturens Haand, ikke skulde behøve mere. Det maa begrænses og bestæres og ledes paa rette Maade, for at ikke de naturlige Evner og med dem Undervisningen skal komme ind paa fejl-

agtige Veje. Derfor tror jeg, det er nødvendigt, at man i sin Jordannelse vejledes til at være Lærer ogsaa i den Henseende paa en solid og alsidig Maade, og at det ikke kan hjælpe, hvad jeg husker, at en Rector ved en af vore lærde Skoler en Gang sagde, at al saadan Uddannelse er overflødig; vi behøvede den aldeles ikke, vi behøvede kun at tænke paa, hvorledes vore Lærere havde undervist os, da vi gik i Skole. Jeg tror ikke, man altid just skal stole paa, at de have fundet det rette. Vi leve endnu tidt under den Slendrian, som Undervisningen i vore Skoler i metodisk Henseende Menneksaldre igennem har været bestæftiget med, og som falder grelt i Øjnene, naar man ser, hvorledes man i andre Lande og særlig i vore Nabolande uforsvødet arbejder paa metodisk at lægge det Stof til Rette for Barnealderen, som Skolen skal meddele, og derfor mener jeg for mit Vedkommende, at Hensynet til den metodiske Uddannelse maa spille en Rolle, ikke blot, som der før blev sagt, naar man staar over for de mindste Børn, men ved al Undervisning. En Undervisning i metodisk Retning maa selvfølgelig have baade praktisk og teoretisk Form, og der er det, jeg mener, at en blot og bar privat Anstalt maafe kan være noget vanskeligt stillet; men det Spørgsmaal, som her melder sig til Løsning, bliver altsaa i Virkeligheden ikke blot et Spørgsmaal, der angaar Folkestolen, men et Spørgsmaal, der gælder vort hele Skolevæsen. Det kunde stille sig saaledes, uagtet jeg paa ingen Maade i Djebkliftet mener at kunne bevare det Spørgsmaal fuldt ud, at man sagde: Lad den Lærer eller Lærerindeuddannelse, som saa dygtig har udfoldet sig ad privat Vej, fremdeles ogsaa blomstre videre, lad den meddele dem, der ville være Lærere og Lærereinder, de Kundstaber, som de skulle meddele i Skolen, naar de senere hen blive praktiske Deltagere i dens Gerning, men lad den egentlige Forberedelse til at blive Lærere, den egentlige pædagogiske Dannelse, samles for dem alle i en Institution, som særlig kan være Organ for denne bestemte Side af Sagen, der er noget for sig i Mod sætning til den Forbindelse med alt det andet, som hører Opgavens Løsning til. Jeg kunde tænke mig, man sagde noget saadant som det, at den Opgave at give Lærerne den særlige Jordannelse maa der en Statsvirksomhed til; paa samme Maade som Universitetet skal være Udtryk for den videnskabelige Bevægelse i Landet, paa samme Maade vil det være naturligt, om et Universitet eller et Akademi eller en Højskole: hvad man nu vil kalde det, tog særlig den Opgave op at give dem,